

vezi po Slovenskim v tem kaj zaslužka imeli. Dunajski tiskarji in vezarji šolskih knjig imajo — brez tega — za šole ondašnje dežele dela in zaslužka dovolj. „Edina pravica za vse“ naj tudi v tem obvelja. Če ima Dunajska zaloga pri sv. Ani taciš šolskih bukev še kaj od več, ne bo nikakoršne škode terpela, ker jih je že toliko po dragi ceni prodala, da gotovo ni brez dobička. Scer pa tudi tak ugovor v tako važnih rečeh nemore nobene veljavnosti imeti, ker — kakor bo 2. vprašanje pokazalo — tudi zavira šolsko napredovanje, ako bi le zato staro robo obderžali, da jo kupec prodati zamore!!

Drugič vprašamo: kakó dolgo bo v naših šolih še tisti pravopis vladal, kateri zdej le ljudi moti, da ne morejo deržavnih in deželnih postavin kar scer vlada na svitlo daja, gladko brati? Vsi časopisi in sploh, kar slovensko ljudstvo bêre, se — razun nekterih molitvinih bukev — v novim pravopisu natiskuje. To ja mende vedó vsi šolski gospodje — zakaj ne skerbijo, da se šolski mladosti bukve v tem pravopisu in sploh popravljené ne podajo? Če bomo vedno le odlasali, ne bomo nikoli začeli. Mi ne rečemo, da je sedanjí tudi vladni pravopis brez vse pomanjkljivosti (omnibus numeris absolutus) ali — zdej ni več v tem govorjenja. Zdej velja ta pravopis, (ki je, med nami rečeno, vunder saj trikrat boljši kakor stari *zh, sh, fh* — dve različni čerki za en sam glas!!!) in šolska mladost mora v tem novim boljši knjige imeti. Že mnogo šolskih učiteljev se nam je pritožilo, da nimajo šolskih bukev v novim pravopisu in da si morajo težavno z drugimi pripomočki pomagati.

Šolsko léto se koncu bliža. Zdej, gospodje šolskiga svetovavstva po slovenskih deželah, posebno pa Vi slavni gospodje, kterim so slovenske šolske reči pri vis. ministerstvu na Dunaji izročene in od kterih smo prepričani, da za prid domovine in blagor šolske mladosti uneti boste poterdili naš dvojni predlog, poskerbite, da bomo vsi Slovenci za prihodnje léto to dosegli, kar — naši bratje na Primorkim že davnej imajo.

Nadjamo se, da ta odkritoserčna beseda, ki se opira na pravične in od več strani razodete vošila, ne bo glas vpijočiga v pušavi!

Če pa še ni nič noviga pripravljéniga, naj se vpelejo ta čas povsod Teržaške bukve, ki so boljši, lepši, boljši kup in v novim pravopisu natisnjene. Vred.

Novičar iz Ljubljane.

Pretečeni teden je bilo že več očitnih sodb v Ljubljani. To novo ravnanje, po kterim ni več dolgočasniga in mudivniga pisanja, temuč se vse hitro in očitno razsodi, zares ljudem prav dopade. Bilo je že taciš sodb tudi v slovenskim jeziku. Gosp. Heinricher, sodnik za Ljubljansko okolico, se posebno dobro obnaša; izvedenimu in modrimu sodniku domača beseda tako gladko teče, da ga je veselje poslušati. Jutri (v čertek) bo pri Ljublj. okolici spet več očitnih pravd. — S serčnim veseljem smo zvedili, da je gosp. Laufensteinu, nekdašnjimu kresijskimu poglavarju v Novim mestu, zdej pri deželnimu poglavarstvu v Ljubljani opravilstvo kresijskiga svetovavca izročeno. Kdor tega mnogospoštovaniga in zares visoke časti vredniga vradnika pozná, kteriga djanje je skozi in skozi čisto kakor sonce, se mora serčno veseliti, da je mož take bistre glave, takiga pošteniga serca spet v versto djanskih vradnikov stopil. — Naš deželni poglavar popotuje zdej po Dolenskim, da bo tudi to stran Krajnskiga poznal. — Sliši se, da bojo v Novim mestu glediše (teater) zi-

dali. — Za Bled in Blejske toplice oznanimo imenitno novico, da je pretečeni teden slavni Dunajski zdravnik in imenitni kemikar g. Dr. Gruber v Bled se podal, od kodar nam je pisal, da mu tako neizrečeno dopade, da se nikakor ne more od tega rajskiga kraja ločiti. „Kraj in toplice — nam je unidan iz Bleda pisal — so vredne, da se Dunajčanam, ki poleti radi popotvajo in po novih toplicah hrepené, živo priporočé. Jez čem vse na tanjko preiskati, in potem, kar je dobro pa tudi kar je po mojih mislih pomankljiviga tistim možém razodeti, kterim ima nad tem ležeče biti, da se te toplice bolj na noge spravijo in po njih tudi deželi marsikteri goldinar privabi.“ Krajnska dežela bo gotovo častitimu g. dohtarju prav hvaležna, če Blejske toplice svetu priporočí — in Dr. Gruber je mož zato; njegovo priporočilo bo veliko veljalo. — Včeraj smo brali povabilo naših častitljivih g. g. nun k očitnimu šolskimu izpraševanju konec léta, in reči moramo, da smo z veseljem zapazili, kako skerbno častitljive gospé — zraven nemškiga, laškiga in francozkiga jezika — tudi naš mili materni jezik obdelujejo, — gotovo je in sploh znano, da gospé učitelje v Ljubljanskih nunskih šolah, kar pravo ljubezin do domačiga jezika vtiče, marsikteriga učitelja v Ljubljanskih normalnih šolah prekosé. „Skušnja takó uči.“

Novičar iz mnogih krajev.

Sliši se, da bojo cesar še to poletje Benedke obiskali. Spet se zlo govori, da se bo slavni Radecki zavolj visoke starosti v pokojni stan podal. — Haynauovi začasni namestnik na Ogerskim je feldmarsallajtnant grof Wallmoden. — Namesto grofa Gyulaja, kterimu so cesar poveljstvo 5. armade izročili in ki se je že v Milano podal, je zdej baron Csorich c. k. vojni minister. — Našiga slavniga domorodca Čehovina so cesar v žlahtni stan barona povzdignili. — Dan Jelačić se je ravno zdej v Napajedlu oženil in bo te dni pripeljal svojo ženo v Zagreb. — Nar imenitniši politiška novica pretečeniga tedna je, da se je med Danci in med nemškima vojvodstvama Šleswig-Holstajn spet vojska začela, ki se je lani pomirila. Šleswig-Holstajnci so Nemci, in se vojskujejo za ločitev od Dancov in za samostojnost. Ker se za Holstajnce Nemci potegujejo, Dance pa, kakor pravijo, Rus podpira, se ne vé, kakó se bo ta vojska končala. — Kmetijske opravila s konji podpirati, je naše ministerstvo dovolilo, da se znajo cesarski vprežni konji (Fuhrwesensperde) tû in tam kmetovavcam proti tem prepustiti, da izposojeni konji se morajo v 8 dnéh, če se bo terjalo, spet nazaj dati, ali pa za prejetiga teškiga konja 160 gold. za lahkiga pa 112 gold. poverniti. — Nadvojvoda Janez so dobili iz Nemškiga (Schwerin) 4 amerikanske prešiče brez šetinje bele in višnjeve barve, in pa dve posebni lepi goveda. Nadvojvoda so se v Gaštejske toplice podali. — Tisti lajtnant Pate, ki je Angleško kraljico s palico po obrazu vdaril, je na 7 lét iz dežele izgnan čez morje. — Na Marskim se je veliko volkov prikazalo, ki so jo iz Ogerskih gojzdov primahali. — Ministerski nasvét, kakó naj bi se na Ogerskim vselitev družih ljudstev dopustila, leži že pri cesarju za poterjenje. — Slovanski besednjak za cesarske pisarnice je že toliko dokončan, da bo še ta mesec prišel nemško-česki del na Dunaji na svitlo, obsegel bo 9000 besed, in veljal bo 1 gold. 24 kraje. Kmalo smemo tedaj tudi slovenskiga pričakovati. — Mladi duhovnik g. Stibil iz Gorice gre za misijonarja v Ameriko.